HELSE SØR-ØST

Informasjonsskriv til legekontor som benytter laboratorie- og radiologivirksomheter i Helse Sør-Øst

Utvidet utprøving av pasientens prøvesvar
Helse Sør-Øst utvider nå utprøvingen av den nasjonale tjenesten *pasientens prøvesvar* for legekontor i regionen. Tjenesten gjør prøvesvar tilgjengelig mellom ulike virksomheter i helsetjenesten – uavhengig av hvem som har bestilt undersøkelsen, og hvor den er utført.

- Helsepersonell ser prøvesvar via **kjernejournal**
- Pasienter ser prøvesvar på **helsenorge.no**

Flere og flere prøvesvar vil kontinuerlig gjøres tilgjengelig. Dette vil gi helsepersonell tilgang til et stadig mer komplett bilde av pasientens prøvesvar gjennom kjernejournal.

I løpet av høsten vil Helsedirektoratet gjennomføre en informasjonskampanje for å informere innbyggere i vår region om pasientens prøvesvar.

Hva betyr dette for dere?
Deres legekontor vil i perioden **04.–15. januar 2027** inkluderes i utprøvingen av pasientens prøvesvar. Etter oppstart vil stadig flere svar på prøver og undersøkelser dere bestiller bli delt nasjonalt. Dersom dere ønsker å starte utprøving tidligere, eller ikke ønsker oppstart på dette tidspunktet, må dere gi beskjed innen **15. november 2026** til deres kontaktperson ved lokalt helseforetak.

Fordeler ved pasientens prøvesvar

- Bedre beslutningsgrunnlag ved at relevante prøvesvar er tilgjengelige på tvers av behandlingssteder
- Mindre tid brukt på innhenting av prøvesvar fra andre virksomheter
- Mer effektiv pasientoppfølging med raskere tilgang til nødvendig informasjon
- Redusert risiko for unødvendige dobbeltprøver når tidligere prøvesvar er tilgjengelige
- Bedre samhandling mellom fastleger, sykehus og andre aktører i helsetjenesten

Mer om pasientens prøvesvar
Regjeringen har, med intensjon om bedre pasientbehandling, vedtatt plikt til å melde laboratorie- og bildediagnostiske svar til kjernejournal (kjernejournalforskriften §5). Helsedirektoratet er dataansvarlig for det nasjonale registeret kjernejournal, med Norsk helsenett som tjenesteleverandør.

Kjernejournal er derfor utvidet, og en kopi av alle prøvesvar som er utført med formål å yte helsehjelp til pasienter skal derfor utleveres til Helsedirektoratet fra laboratorie- og radiologivirksomhetene i Norge. Summen av alle bidrag som inngår for å realisere denne meldeplikten omtales som *tjenesten pasientens prøvesvar*.

Hva må være utført før oppstart?

- Forberede nasjonal deling på legekontoret
- Gi fullmakt til DIPS AS
- Bestill tjenesten «pasientens prøvesvar»
- Informere ansatte om ny funksjonalitet i DIPS Interactor
- Bruk tilgjengelig informasjonsmateriell fra Norsk helsenett

Hvordan forberede dere på nasjonal deling?
Prøvesvar har frem til nå kun blitt delt til bestemte mottakere på initiativ fra enten pasient, pårørende eller helsepersonell. Nasjonal deling innebærer at prøvesvarene i utgangspunktet gjøres tilgjengelige for alle som behandler pasienten og pasienten selv. For enkelte pasienter kan dette gi behov som det kan være verdt å reflektere rundt.

Legekontoret må vurdere hvordan best ivareta tillitsforholdet til pasientene som følge av nasjonal deling, herunder:

- At prøvesvarene gjøres tilgjengelige for flere helsepersonell
- At pasienten og pårørende med fullmakt fra pasienten kan se svar på prøver og undersøkelser

Dere velger selv hvor grundig dere gjør vurderingen, og hvordan dere dokumenterer den. Webinarer for kommuner og rekvirenter er under utarbeidelse av Kommunenes sentralforbund, og vil være tilgjengelig innen kort tid.

Fullmakt til DIPS AS
Hvorfor må dere gi fullmakt til DIPS AS?
DIPS AS er leverandør av bestillingsløsningen DIPS Interactor, som dere benytter ved bestilling av laboratorie- og radiologiundersøkelser fra helseforetak i Helse Sør-Øst. DIPS AS må få fullmakt til å formidle at det er legekontoret og legekontorets personell som leser og skriver opplysninger i kjernejournal når dere bruker DIPS Interactor.

Fullmakten sikrer at legekontorets personell kan angi følgende innstillinger:

- Endre tidspunkt for når pasienten kan se prøvesvaret på helsenorge.no
- Begrense tilgang til prøvesvaret for pasienten selv, eller andre som representerer pasienten på helsenorge.no
- Begrense tilgang til prøvesvaret for helsepersonell gjennom kjernejournal

Hva skjer ved manglende fullmakt?

- Uten endringer av innstillinger vil prøvesvar deles selv om fullmakt mangler eller er feil
- Prøvesvaret deles ikke dersom innstillingene endres for bestillingen
- I DIPS Interactor gis det ingen varsler hvis fullmakt mangler

Hvorfor bestille tjenesten pasientens prøvesvar?
For at helsepersonell ved legekontoret skal kunne se prøvesvar og undersøkelser som ligger i kjernejournal må legekontoret bestille tjenesten pasientens prøvesvar.

Hvordan gi fullmakt og bestille tjenesten?
Gå til Helsenettet.no for å gi fullmakt til DIPS AS og bestille tjenesten.
For mer informasjon se Norsk helsenett sine nettsider: Bestill tilgang - Norsk helsenett

Norsk helsenett tilbyr hjelp til å komme i gang med nasjonale e-helseløsninger blant annet gjennom webinarer. Meld deg på, eller se opptak fra tidligere webinarer her: Webinarer for helsevirksomheter - Norsk helsenett

Legekontoret må kontakte Norsk helsenett dersom det er usikkerhet rundt bestilling eller fullmakt, se kontaktinformasjon lenger ned.

Informasjon til ansatte om ny funksjonalitet i DIPS Interactor
Ved oppstart av pasientens prøvesvar introduseres endringer i DIPS Interactor for å understøtte pasientens prøvesvar. Årsaken er at laboratorie- og radiologivirksomhetene må vite hvilke prøvesvar som skal utleveres. De som bestiller prøver og undersøkelser må derfor angi om bestillingen gjelder noe annet enn helsehjelp, eller om en pasient utøver sin rett til ikke å ha prøvesvaret registrert i kjernejournal. Hvis det er behov for å begrense når og hvem som får tilgang til prøvesvaret må bestiller også kunne angi dette.

Mer informasjon om funksjonaliteten vil ettersendes nærmere oppstart og kan benyttes for å informere legekontorets personell.

Informasjonsmateriell dere kan benytte
Nasjonalt utarbeidet informasjonsmateriell for pasient og helsepersonell er tilgjengelig på følgende nettsider: Informasjons- og markedsmateriell - Norsk helsenett. Materiellet kan lastes ned og brukes på deres legekontor og i dialog med pasient.

Praktisk informasjon
For mer informasjon om pasientens prøvesvar, se Pasientens prøvesvar - Helsedirektoratet og For rekvirenter - Norsk helsenett.

Kontaktinformasjon til Norsk helsenett:
- Telefon: 24 20 00 00 (hverdager kl. 08–20)
- Epost: kundesenter@nhn.no

Nettadressene vi har vist til i denne informasjonen:
- https://helsenettet.no
- https://www.nhn.no/tjenester/pasientens-provesvar/bestill-tilgang
- https://www.nhn.no/webinarer-for-helsevirksomheter
- https://www.nhn.no/tjenester/pasientens-provesvar/Informasjons-og-markedsmateriell
- https://www.helsedirektoratet.no/digitalisering-og-e-helse/pasientens-provesvar
- https://www.nhn.no/tjenester/pasientens-provesvar/for-rekvirenter